

žrtve teh manipulacij, tega grdega mešetarjenja, je bil dosedanji poljedelski minister Anersperg. Mož je bil pač edini poljedelski minister, ki je imel malo zmisla za kmetijske potrebe in pokazal je to pri raznih prilikah. Zdaj so ga vrgli. Isto tako so vrgli ministra Pradeja in s tem pomanjšali vpliv svobodomiselnih politikov. Poleg tega sta odstopila dva češka ministra. Za trgovskega ministra je imenovan Čeh dr. Fiedler. Kot novi ministri so vstopili poleg tega Čeh Prašek, klerikalec dr. Gessmann in nemški agrarec Peschka. Vstop zadnjega v vlado nam je pozdraviti, kajti Peschka je bil vedno energični zagovornik kmetijskih interesov. Ali Prašek je človek, ki baje niti dobro čitati ne zna in Gessmann je privrženec one nazadnjaške struje, ki hoče vse avstrijske narode pod jezuitski klobuk spraviti. Najžalostneje na celi stvari pa je, da je postal novi poljedelski minister — klerikalni advokat dr. Ebenhoch! Doslej je bil kmetijski minister mož na svojem mestu, zdaj pa imamo tam človeka, ki je odvetnik in ki se pusti voditi od fanatične duhovščine. Mračni se . . . Bodimo trdni, kajti pripravljajo se hudi dogodki in ljudstvo bo moralo zastaviti vse svoje moči, da vstraja ter zmaga!

Finančni minister se baha, češ da je dosegel v državnem proračunu za prihodnje leto 146 milijonov preostanka. Ja, to je pač lepo, ali ta preostanek se je na ta način dosegel, da se ni oziralo na razne, že davno obljubljene prepotrebne zadeve. Tako ne najdemo v državnem proračunu niti vinarja za starostno preskrbo, vključno temu, da je vlada to preskrbo že davno obljubila. In vendar mora danes vsakdo priznati, da je starostna preskrba velevažna in skrajno potrebna. Zato so stavili poslanci Erb, Hoffmann-Wellenhof, Dobernig in tovariši primerni predlog. Upati je, da spravijo to važno zadevo v pravi tir. Starostna preskrba je vendar stokrat potrebnejša nego n. p. zvišanje oficirskih plač.

Letošnji davki. V času od 1. januarja do konca septembra 1907 je znašal čisti dohodek iz direktnih davkov v Avstriji 220 1/2 milijonov kron, to je za več kot 11 milijonov več nego l. 1906. Čisti dohodek indirektnih davkov je znašal v istem času 551 1/2 milijonov kron. Čisti dohodek skupnih colnin 109 1/2 milijonov kron. To so svotice, kaj? Čez 800 milijonov čistega dohodka iz davkov je napravila vlada v 8 mesecih. . .

Potrjene postavne. Cesar je potrdil razne postavne, ki jih je sklenil štajerski deželni zbor, m. dr. reguliranje Pessnice poleg Zg. Kungote ter isto od Langentalskega mostu do cirkniskega potoka itd.

Volitev v štajerski deželni zbor. Kakor znano, je dr. Dečko na duhu obolel in je vsled tega tudi njegovo poslaniško mesto v deželnem zboru izpraznjeno. Nadomestna volitev za ta mandat se vrši dne 23. prosinca 1907, eventualna ožja volitev pa 27. prosinca.

V Tokiju je mrla prava mati japonskega cesarja, lady Yoshiko Nakayama.

Oklic.

Župan ptujski, g. Josef Ornig je sprožil imenitno misel, da se uresniči v Ptuj za kmetiske

stala vedno žalostna ženska, ki ni imela žarka ljubezni niti za svojega otroka.

Globoko je Rozika vzdihnila. „Kaj ne, moja povest ni bila lepa“, je dejala starka. „Pa mislim, da je dobro, da jo ves. Zdaj pa grem v hišo. Veterček, ki pilhja iz Samskegore, ni dober za stare ljudi.“

Rozika je prišla starčino roko. „Z Bogom, Agata. In lepa hvala. Čeprav ni bila vesela tvoja povestica, zdaj saj vem, kaj je težilo moje stariše in morda bodem mogla zdaj malo pomagati, da postane zopet bolje.“

„Dosti ne bodeš napravila, Rozika“, je odgovorila Agata. „Samskagora stoji še trdno in dokler ne bode prišla potovati, ostane sovrastvo v naši dolini. Tuji mož je imel prav. Torej lahko noč, Rozika!“

Starka je tipala po steni in šla v hišo. Rozika pa je korakala polagoma proti domu.

Solnce je bilo že za velikansko goro izginilo. Ali viski so se se sveteli v njegovih zarkih. Le dolina je ležala v senci in od nje je prihajal hladni zrak, v katerem so se gibale veje gozda. Bolest je prihajala v srce samotno idočega dekleta in ko se je pokazalo domače poslopje, prisko je nakrat par velikih solz na lice Rozike, katere je pa hitro obrisala.

(Naprej prihodnjici).

hčerke primerno urejeno, neodvisno in potrebno gospodinsko šolo.

Namen tej šoli bi bil v prvi vrsti ta, da se priučijo kmetijske hčerke pod spretnim vodstvom in v najkrajšem času za kmetisko gospodarstvo potrebnega kuhanja. Ne morda kuhanja kakšnih gosposkih finih jedil, pač pa kuhanja domačih, krepkih jedil, kakor se jih ravno na deželi je. Pomisliti je, da žalibog marsikatera kmetaka deklina nima prilike, priučiti se tega kuhanja, kar je dostikrat vzrok prav neprijetnih posledic. V tej šoli pa bi se v kratkem času toliko priučila, da bi zamogla postati spretna domača kuharica in gospodinja. Ravno tako priučile se bodejo dekleta i drugega domačega dela.

Šola bi se vršila v obliki tečajev (kurzev). Najprve se bode sprejelo le 12 deklet. Le-te se bodejo morale preskrbeti od doma s potrebnimi poljskimi pridelki in bodejo morale plačati mesečno gotovo svoto. Skupno bodejo pod spretnim vodstvom kuhale, skupno jedle in skupaj stanovale. Dekletam se ne bode dalo prilžnosti, da bi pohajkemale po mestu, kajti vse bode skupno pod strogim nadzorstvom. Kadar bode ta ali ona deklina dovolj zuala, izstopila bode in napravila prostor drugi, že v naprej vpisani. Prostor in kuhinjsko orodje za šolo je že preskrbljeno.

Opozarjamo tiste posestnike, ki bi se sprizajzneli s to idejo in bi hoteli toliko žrtvovati za svoje hčere, naj se oglašijo v uredništvu „Štajerca“, kjer se jim bode dalo nadaljna pojasnila. Omenjeno naj še bode, da se bodejo le nad 16 let stare kmetiske hčere sprejele.

Kdor ljubi svojega otroka in bi ga rad čimbolj izobrazil, da bode v bodočnosti koristni član človeške družbe, kdor hoče videti svojo hčerko kot dobro gospodinjico in družinsko mati, — ta bode pozdravil to zanimivo misel župana Orniga. Pričakujemo tedaj hitrih naznanil!

Dopisi.

Rogaška Slatina. Kmetijska podružnica je v zvezi z društvom za varstvo in izrejo živali v Mariboru (Verein für Thierschutz und Thierzucht in Marburg) priredila v prostorih gostilne Kupnik na Podplatu pretečeno nedeljo podučno predavanje o reji perutnine z posebnem oziranjem na štajersko kokoš. Iz Maribora je prišel g. Scheuch, vodja tamošnega društvenega izrejnega zavoda (Zuchtanstalt des Vereines) in pripeljal seboj 20 petelinov in kokoši medtem, ko je tukajšnja izrejna postaja gospe Drogenig v zvezi z sosednimi gospodinjami razstavila okoli 60 prav lepih petelinov in kokoši. Perutnina se je razstavila v nalašč zato pripravljenih razstavnih kurmikih. Zanimanje za to prireditvejo bilo veliko, ker ne le bližnje kmetice in kmetje ampak tudi veliko gospode iz Slatine in Rogatca se je udeležilo. Z prisrčnimi besedami pozdravi ob 2 popoldan g. direktor Jožef Simony navzoče v obeh deželnih jezikih ter prosi g. Scheucha, da naj z svojim predavanjem prične. V zelo poljudnem eno uro trajajočem nemškem govoru nam je ta strokovnjak povedal ne le zgodovino o naši domači perutninarstvu, katerega nam žalibog kaže da se je pred časom v tej stroki skoz uvoz tuje kuretine v namen poboljšanja pasmi ravno nasprotno doseglo. Povedal nam je tudi, kako je značilni in velezasluzni g. geometer Martini na Pohorju si izbral prve živali za izrejno postajo in kako so nadalje postopali, raztolmačil nam je, kako se na popolnoma priprosti način z padajočimi gnezdi (Fallnest) zanesljivo ceni vrednost kokoši glede nesenja jajc in da če se v tem obziru pametno naprej dela, se lahko kure izgojijo katere ustrezajo glede hitre rasti kakor tudi glede nesenja in valjenja. Opisal nam je še znake in prednosti štajerske kure in posebno povdarjal, da naj odpravimo iz našega dvora vse leno kure, vse na črnih, rumenih ali kosmatih nogah in tudi visokih nog naj se izognemo, nizke rdeče noge naj bodo v prvi vrsti naš cilj; iz takega zaroda izbrane pridno nesoče kokoši in za pofrišanje krvi iz drugega dvora petelin, to je najpriprostejša pot do zboljšanja naše poprej svetovnoznane kokoši. Svaril je tudi kmetice da ne oddajo spomladi prezgodaj pišete, ampak da

počakajo tako dolgo z prodajo, da spoznajo katere hitreje rastejo in le one slabše naj dobi kokošar; hitro rastoče pa naj na dvoru ostanejo ali pa jih privoščite sosedu, ker posebno v vaši ne more posamezna hiša sama nič napredovati, če tuji petelini druge pasmi na dvor zabajajo; če pa se cela vas za stvar zanima je delo v enem ali dveh letih zgotovljeno. Z splošnimi navodili o krmiljenju (Fütterung) je pod burnim odobravanjem g. govornik končal. Kmetovalec Andrej Drogenig iz Kačjega dola prestavi govor v slovensščino in mu še pridene marsikatera opazka katere je opazoval na domačem dvoru; posebno navzoče kmetice so mu živahno pritrjevale. Gospod okrajni načelnik Simony se v daljšem govoru zahvali g. Scheuch u za njegov trud in ga ob enem prosi naj nam tudi v bodoče v tej stroki pomaga, nadalje se zahvaljuje gospe Drogenig za njen veliki trud, kojega je imela pri izreji in razširjanju štajerske kure, končno se še zahvaljuje kmetovalcu Drogenig kot prireditelju tega zborovanja in razstave. Vsi trije pohvaljeni izrazijo, da so to kar so storili radi in v veseljem storili in jim vsestransko zanimanje daje pogum za bodočnost. Po končanem poduku se prične ogledovanje razstavljenih perutnine, katere je vsestransko dopadla. Gospod Scheuch je razlagal še to in ono, medtem pa je Drogenig zapisoval prošilce, kateri so se v precejšnjem številu oglašili za peteline in kure. V prvi vrsti so dobile kmetice katere so razstavile ali lepšega petelina ali par kokoši in potem se je na navzoče razdelilo nad 30 kokoši in petelinov. Upamo da bode tudi to podjetje naše delavne podružnice lepi sad obrnilo, kar bi nas tembolj veselilo ko nas takoimenovani voditelji ljudstva vedno z najgusnejšimi psovkami počastijo. Eden tak gospod je baje celo trdil da si slatinski „nemčurji“ pri kmet. podružnici žepe mastijo, ni pa povedal s čem. Kmetje, spreplejte in ne dajte se ščuvati!

Zavrč. Prosim Vas, gospod urednik, sprejmite tudi iz naše fare nekaj veselega in tudi nekaj žalostnega, ker pri nas ljudstvo strašno nazaduje. Premislite si, pred par leti so si ustanovili bralno društvo in sedaj so ga že tak daleč napravili, da ga imajo v — stranišču. Pa ne čudite se temu, ker to je resnica; kadar ljudje pridejo po knjige in časopise, jim že od daleč smrdi, tako — da bodejo še ti izostali, kolikor jih tu še je, ker jim knjige preveč smrdijo, časniki pa še bolj. To je posnemanja vredno za druga klerikalna društva po celem spodnjem Štajerskem, Koroškem in Kranjskem, ker tukaj je življenje. . . In tako tudi „Marijino društvo“ nazaduje in to je huda šiba Božja za naše klerikalce. Ali mi vboji naprednjaki, nas pa napadajo, kjer se jim ljubo zdi, še celo na cesti, kadar se srečamo. To je lepo, kaj ne, dragi bralci; če pa bi kateri nemško besedo znil, tedaj si pa vsi uha z vato zamašijo in to se jim pač pogostoma zgodi, tako da bodejo morali „Spin-fabricko“ si postaviti, kajti pri nas se sploh, večji del nemško govori. Tako naprednjaki napredujejo, klerikalci nazadujejo. Prihodnjič pa Vam še hočem naznaniti o našem glavnem klerikalnem junaku, ki je bralnega društva gospod! „Kokot-Kikiriki, bralno društvo na stranišču čepi . . .“

Šibar se ne podpisuje
Ker se nima svoje hiše!

Pišeca. Dragi „Štajerc“! Mi Pišecani ti moramo enkrat poročati od našega možakarja Antona Živiča v Podgorju. Dolgo smo že molčali in mu prizanašali. V nedeljo 3. nov. smo bili na pošti. Ko smo dobili vsak svojega „Štajerca“, je že Živič tam stal in kričal: fej, fej. . . Zato te prosimo, dragi „Štajerc“, daj mu malo krtače. Mož se dela tudi za vinskega mešetarja. Kupci, ki ste naprednega mišljenja, vi se ga bodeite pač zapomnili!

Naprednjaki.

Sv. Barbara v Haložah. G. urednik! Žalostni čas je sedaj pri nas, odkar so plemcniti Slatinčarji odstranili g. Vatroslava Vohiča kot organista. Za njim je prišel na priporočilo g. dekana Kralja, Zavračanov Vinko Serona; da ta ni znal orglati, ker se ni nikjer učil, je samo ob sebi umevno. Sedaj pa je odredil župnik Vogria organika ne zna celo nič, ne vjema se petje z orglanjem, da že sedaj farani pravijo, ako bode še enkrat po dekanovem in župnikovem receptu se vršilo nastavljanje organista, da lahko taki pride, ki še orgljati nikdar slišal ni. Vsa čast pa gre

„Naročajte se na kmetiski koledar!“